

UMEÅ UNIVERSITET

REGEL – ORGANISATION AV ARBETSMILJÖ OCH LIKA VILLKOR

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2023-12-22
Dnr:	FS 1.1-2466-23
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2024-01-01 - tillsvidare
Område:	Personal, lika villkor och arbetsmiljö
Ansvarig förvaltningsenhet:	Personalenheten
Ersätter dokument:	Handläggare och företrädare för lika villkor vid Umeå universitet fastställt av rektor den 3 september 2013 (FS 300-375-13)

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Beskrivning	1
2.	Bakgrund.....	1
3.	Arbetsmiljö- och lika villkorskommittén.....	1
4.	Samordningsgrupper	2
4.1	Samordningsgrupp för hållbart studieliv	2
4.2	Samordningsgrupp för hållbart arbetsliv.....	2
5.	Roller.....	3
5.1	Samordnare för arbetsmiljö och lika villkor	3
5.2	Ledningsstöd för arbetsmiljö och lika villkor på fakulteter, universitetsförvaltningen, universitetsbiblioteket och lärarhögskolan.....	3
5.3	Ledningsstöd för lika villkor på institutions- och enhetsnivå.....	4
5.4	Huvudarbetsmiljöombud	4
5.5	Huvudstuderandearbetsmiljöombud.....	5
5.6	Arbetsmiljöombud.....	5
5.7	Studerandearbetsmiljöombud	5

1. Beskrivning

Regelverket beskriver stöd och roller inom och samordningen av det förebyggande arbetet med arbetsmiljö och lika villkor vid Umeå universitet.

2. Bakgrund

I Umeå universitets vision samt policy för arbetsmiljö och lika villkor framgår att ett gemensamt arbete för ett hållbart arbetsliv skapar en god arbetsmiljö och gör lärosätet till en attraktiv arbetsgivare där gott ledarskap på alla nivåer inspirerar medarbetare till utveckling. Universitetet kännetecknas av en inkluderande kultur där jämställdhet, mångfald och lika villkor är självklart. Universitetet ska arbeta långsiktigt och förebyggande med frågor inom arbetsmiljö, lika villkor och social hållbarhet utifrån ett student- och medarbetarperspektiv.

För Umeå universitet är en god fysisk, psykisk, organisatorisk och social arbetsmiljö på lika villkor en viktig fråga. Genom att ha medarbetarnas och studenternas hälsa i fokus skapas förutsättningar för ett hållbart arbets- och studieliv. Universitetet ska vara en arbetsplats och studiemiljö som präglas av arbetsglädje, trygghet, utveckling, delaktighet, tillit och respekt för alla människors lika värde. Vi ska tillsammans arbeta långsiktigt med att främja jämställdhet, jämlikhet och mångfald samt att aktivt förebygga och motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling.

För att hålla Umeå universitets vision och policy för arbetsmiljö och lika villkor levande samt för att stödja rektor, dekaner, prefekter och chefer i ansvaret att bedriva arbetsmiljö- och lika villkorsarbetet vid Umeå universitet, finns på universitetsgemensam nivå en arbetsmiljö- och lika villkorskommitté och två samordningsgrupper, hållbart studieliv och hållbart arbetsliv. Som stöd i arbetet finns även arbetsmiljö- och lika villkorssamordnare på universitetsgemensam nivå, ledningsstöd för arbetsmiljö och lika villkor på fakultetsgemensam nivå eller motsvarande samt ledningsstöd för lika villkor på institution- eller enhetsnivå.

3. Arbetsmiljö- och lika villkorskommittén

Arbetsmiljö- och lika villkorskommittén (ALV-kommittén) utgör en del av universitetets samverkansorganisation i enlighet med lokalt kollektivavtal om samverkan för framtiden vid Umeå universitet. ALV-kommittén deltar i planeringen av och ger riktlinjer för det systematiska arbetsmiljöarbetet, arbetet med aktiva åtgärder och andra insatser som leder till en god arbetsmiljö på lika villkor.

Vid ALV-kommitténs möten företräds arbetsgivaren av universitetsdirektör tillika ordförande, personalchef tillika vice ordförande, en arbetsmiljösamordnare för fysisk arbetsmiljö, tre arbetsmiljö- och likavillkorssamordnare varav en representerar utbildningsanordnarperspektivet. Arbetstagarna företräds av en representant från vardera avtalslutande arbetstagarorganisation samt två huvudarbetsmiljöombud. Studenterna har enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) rätt att företräddas, vilket sker genom två representanter. ALV-kommittén sammanträder minst sju gånger per år.

Två av ALV-kommitténs sammanträden under verksamhetsåret ska vara strategimöten. Vid dessa tillfällen deltar även rektor (ordförande), en representant per fakultetsledning och Universitetsbiblioteket med kännedom om arbetet med arbetsmiljö och lika villkor samt ordförandena för samordningsgrupperna hållbart arbetsliv och hållbart studieliv.

Strategimötena ska fungera som ett forum för strategiska diskussioner, erfarenhetsutbyte och samordning mellan olika delar av universitetets organisation. Syftet med strategimötena är också att följa upp och utveckla det långsiktiga universitetsgemensamma arbetet med arbetsmiljö och lika villkor, såväl ur ett arbetsgivar- som utbildningsanordnarperspektiv.

4. Samordningsgrupper

4.1 Allmänt

Deltagarna i samordningsgrupperna bör arbeta med uppgifter som rör eller ha god kännedom om arbetsmiljö och lika villkor för studenter respektive medarbetare. Tillsammans som grupp ska deltagarna bidra till ett samordnat arbete vid universitetet, även om beslut om åtgärder, resurser, etc. fattas av ansvariga chefer och organ i universitetets linjeorganisation.

4.2 Samordningsgrupp för hållbart studieliv

Samordningsgruppen för hållbart studieliv ska bidra till att samordna arbetet med arbetsmiljö och lika villkor utifrån utbildningsanordnarperspektivet. Gruppen ska i första hand arbeta förebyggande och främjande med informations- och erfarenhetsutbyte och samordna eventuella gemensamma aktiviteter. Samordningsgruppen informerar och samverkar frågor i ALV-kommittén.

Samordningsgruppens sammansättning (13 ledamöter)

- För området ansvarig chef vid Studentcentrum, ordförande
- Universitetsgemensam ALV-samordnare, Studentcentrum (1)
- Universitetsgemensam ALV-samordnare, Personalenheten (1)
- Arbetsmiljösamordnare fysisk arbetsmiljö, Lokalförsörjningsenheten (1)
- Studenter, utses av studentkårerna gemensamt (3)
- Representant från fakultetsgemensam nivå, Lärarhögskolan och Universitetsbiblioteket (6)

Vid behov kan interna eller externa representanter adjungeras till gruppen.

4.3 Samordningsgrupp för hållbart arbetsliv

Samordningsgruppen för hållbart arbetsliv ska bidra till att samordna arbetet med arbetsmiljö och lika villkor utifrån arbetsgivarperspektivet. Gruppen ska i första hand arbeta förebyggande och främjande med informations- och erfarenhetsutbyte och samordna eventuella gemensamma aktiviteter. Samordningsgruppen informerar och samverkar frågor i ALV-kommittén.

Samordningsgruppens sammansättning (11 ledamöter)

- För området ansvarig chef vid Personalenheten, ordförande
- Universitetsgemensam ALV-samordnare, Personalenheten (2)
- Arbetsmiljösamordnare fysisk arbetsmiljö, Lokalförsörjningsenheten (1)
- Ledningsstöd ALV från respektive fakultetsgemensam nivå, Universitetsförvaltningen och Universitetsbiblioteket (6)
- Student, med fördel forskarstuderande, som utses av studentkårerna (1)

Vid behov kan interna eller externa representanter adjungeras till gruppen.

5. Roller

5.1 Arbetsmiljö- och lika villkorssamordnare

På universitetsgemensam nivå ska det finnas arbetsmiljö- och lika villkorssamordnare för studenter och medarbetare (ALV-samordnare). Samordnarna är placerade på Studentcentrum respektive Personalenheten.

De universitetsgemensamma ALV-samordnarna ska vara universitetsledningens stöd i att bedriva ett främjande och förebyggande arbete inom arbetsmiljö och lika villkor för studenter och medarbetare. ALV-samordnarna har till uppgift att bistå ordförandena i koordineringen av samordningsgrupperna Hållbart Studieliv och Hållbart Arbetsliv, samt vara en länk mellan samordningsgrupperna och ALV-kommittén. ALV-samordnarna ska ingå i Arbetsmiljö- och lika villkorsskommittén.

I uppdraget ingår även att utveckla och samordna det universitetsgemensamma arbetet exempelvis genom att ta fram och genomföra universitetsgemensamma utbildningar och tillhandahålla stödmaterial.

ALV-samordnarna ska stötta, stärka och kompetensutveckla funktionerna inom arbetsmiljö och lika villkor inom Umeå universitet samt funktionerna inom studentkårerna.

5.2 Ledningsstöd för arbetsmiljö och lika villkor på fakultetsgemensam nivå, Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket och Lärarhögskolan

På fakultetsgemensam nivå, Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket och Lärarhögskolan ska det finnas ledningsstöd för arbetsmiljö och lika villkor (Ledningsstöd ALV). Ledningsstöd ALV bör ha en klart avgränsad del av anställningen avsatt för uppdraget. Rekommendationen är att uppdraget bör utgöra 50–100 procent.

Ledningsstöd ALV är respektive dekans eller motsvarande stöd i sitt ansvar att bedriva ett främjande och förebyggande arbete inom arbetsmiljö och lika villkor för studenter och medarbetare.

Uppdraget innebär även att vid behov samordna det fakultetsgemensamma eller motsvarande arbete med arbetsmiljö och lika villkor för studenter och medarbetare, initiera och följa upp åtgärder på fakultetsgemensam nivå eller motsvarande, samt vara ett stöd till institutionerna i deras arbete. Ledningsstöd ALV kan även anordna kompetensutvecklande arbetsmiljö- och likavillkorsaktiviteter inom fakulteten eller motsvarande, som exempelvis nätverksträffar och utbildningar.

Ledningsstöd ALV kan vid behov adjungeras till fakultetsnämndens sammanträden och ska minst två gånger per kalenderår delta i fakultetens samverkansgrupp (FSG), när arbetsmiljö och lika villkor särskilt behandlas. Ledningsstöd ALV på Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Lärarhögskolan bör ges motsvarande möjligheter.

5.3 Ledningsstöd för lika villkor på institutions- och enhetsnivå

På institution och enhet ska det finnas ledningsstöd för lika villkor.¹ Ledningsstöd för lika villkor är ett stöd till prefekt eller chef i ansvaret att arbeta främjande och förebyggande med lika villkor både för studenter och medarbetare.

Varje institution och enhet bör som huvudregel ha två ledningsstöd för lika villkor med god kännedom om verksamheten. Institutioner och enheter med färre än 40 anställda bör ha minst ett ledningsstöd. Små institutioner och enheter med färre än 20 anställda kan samordna funktionen. Det är prefekt eller chef som utser ledningsstöd för lika villkor.

Respektive ledningsstöd för lika villkor bör ha minst 30 timmar per halvår för uppdraget. Totalt antal timmar kan fördelas på annat sätt om institutionen eller enheten väljer att ha fler antal ledningsstöd än ovan angivet.

I ledningsstödet's uppdrag ingår att samarbeta med HR, arbetsmiljöombud och i förekommande fall studerandearbetsmiljöombud, förslagsvis genom att ingå i en arbetsmiljö- och likavillkorsgrupp som prefekt eller chef leder.

Ledningsstöd för lika villkor ska ingå i institutionens eller enhetens lokala samverkansgrupp (LSG).

Förutom själva arbetet inom institutionen eller enheten bör ledningsstödet ges möjligheter att delta i utbildningar, seminarieverksamhet och nätverksträffar inom lika villkor.

I uppdraget som ledningsstöd för lika villkor ingår inte att hantera individrelaterade ärenden.

5.4 Huvudarbetsmiljöombud

Huvudarbetsmiljöombud ska ge stöd till arbetsmiljöombuden och samordna deras verksamhet. Huvudarbetsmiljöombuden ska delta i planering som är av betydelse för arbetsmiljöarbetet på universitetet och delta i arbetsmiljöronder i gemensamma lokaler. Huvudarbetsmiljöombuden kan också vara ett stöd och ge råd i arbetsmiljöfrågor eller i samverkan av arbetsmiljöfrågor om det saknas arbetsmiljöombud på institutionen eller enheten.

¹ HR-stöd och arbetsmiljöombud är prefekt eller motsvarandes stöd i arbetsmiljöfrågor.

Huvudarbetsmiljöombud föreslås av arbetsmiljöombuden och utses av respektive arbetstagarorganisation.

Huvudarbetsmiljöombudet ska kallas till fakultetens samverkansgrupp (FSG) minst två gånger per år när arbetsmiljö och lika villkor särskilt behandlas.

5.5 Huvudstuderandearbetsmiljöombud

Huvudstuderandearbetsmiljöombud ska ge stöd till studerandearbetsmiljöombuden och samordna deras verksamhet. Huvudstuderandearbetsmiljöombuden ska bland annat delta i planering som påverkar studenternas arbetsmiljö på universitetet samt delta i arbetsmiljöronder i gemensamma lokaler.

Huvudstuderandearbetsmiljöombuden utses av studentkårerna.

Huvudstuderandearbetsmiljöombudet kan vid behov bjudas in och delta i fakultetens samverkansgrupp (FSG) när frågor som berör studenters arbetsmiljö behandlas.

5.6 Arbetsmiljöombud

Arbetsmiljöombudet företräder medarbetarna i arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde. Arbetsmiljöombudet ska delta i planering som är av betydelse för arbetsmiljöarbetet och exempelvis delta i arbetsmiljöronder. Arbetsmiljöombudet ska verka för tillfredsställande arbetsmiljöförhållanden i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen. Arbetsmiljöombudet ska samarbeta med prefekt eller chef, tillsammans har de en viktig roll att i dialog förbättra arbetsmiljön.

Arbetsmiljöombudet utför sitt uppdrag i anställningen. Uppdraget som arbetsmiljöombud får ta den tid som uppdraget kräver. Eftersom tiden för arbetsmiljöombudets uppdrag inte är reglerat, är det viktigt att arbetsmiljöombud och prefekt eller chef, i god tid, har en dialog kring det ordinarie arbetet och bemanningen, för att komma överens om hur mycket tid som bör läggas på uppdraget.

Prefekt eller chef ska möjliggöra val av arbetsmiljöombud. Arbetsmiljöombudet nomineras av medarbetarna och prefekt eller chef meddelar nomineringen till arbetstagarorganisationerna som utser arbetsmiljöombuden.

Arbetsmiljöombudet ska ingå i institutionens eller enhetens lokala samverkansgrupp (LSG)

5.7 Studerandearbetsmiljöombud

Studerandearbetsmiljöombudet företräder studenterna inom sitt verksamhetsområde. Ombudet ska verka för goda arbetsmiljö- och studieförhållanden i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen.

Studerandearbetsmiljöombudet är en resurs och samtalspartner till prefekten i frågor som påverkar studenterna. Studerandearbetsmiljöombudet bör vid tillträde ta kontakt med prefekt vid berörd institution.

Studerandearbetsmiljöombudet utses av studentkårerna.

Studerandearbetsmiljöombudet kan vid behov bjudas in och delta i lokal samverkansgrupp (LSG) när frågor som berör studenters arbetsmiljö behandlas.